

تاریخچه چند شخصیتی

multiple personality

دکتر فرهنگ جامع
روانشناس بالینی

تاریخچه چند شخصیتی:
 در تاریخ مدون، اولین مورد چند شخصیتی در حدود ۳۷۰ سال قبل (۱۶۴۵) به وسیله Bliss شرح داده شده که شرح حال زنی است با شخصیت دومی که پول خودش را می‌زدید در حدود ۱۵۰ سال بعد در سال ۱۷۹۱ (EberhardtGmelin) «ابرهارت گملین» یک زن بیست ساله آلمانی را معالجه کرد که سریعاً زیان و رفتارش را تغییر می‌داد و به شخصیتی که فرانسه را کامل صحبت و مانند یک خالق اشرافی رفتار می‌کرد، تبدیل من شد در شخصیت فرانسوی، وی فقط چیزهای را که در وضعیت فرانسوی اش اتفاق افتاده بود، به یاد می‌آورد و خاطرات زمان آلمانی بودنش را فراموش می‌کرد. گملین قادر بود با تکان دادن دست، این زن را بین دو شخصیت تغییر دهد.

در سال ۱۸۳۶ روان پزشکی به نام Despine یک دختر ۱۱ ساله سویسی بنام استلا را معالجه می‌کرد که فلج و در مقابل لمس کردن، بی اندازه حساس بود. شخصیت دوم این بیمار می‌توانست راه برود. عاشق برف بازی بود و نمی‌توانست حضور مادرش را تحمل کند. وی با دیدن اشیا مخصوصی به شخصیت اصلی خود برو می‌گشت.

اوج توجه به چند شخصیتی از ۱۸۸۰ تا ۱۹۲۰ در دوره ای از ۱۹۲۰ تا ۱۹۸۰ توجه زیادی به چند شخصیتی جلب شد. تعداد نسبتاً زیادی موارد مختلف این اختلال گزارش شد. مخصوصاً در فرانسه و در ایالات متحده، اختلالات تفکیک بیوژه چند شخصیتی، مورد توجه زیاد پژوهشکان و روان شناسان و فلاسفه قرار گرفت. تقریب کلینیکی به این موارد با گزارش دقیق و مشروح (کاہن یک کتاب در مورد یک سوژه) همراه بود. این مسئله همزمان بود با بیهائی کترانس های پژوهشکی بین العلل و گردهمانی های بزرگی که در اکثر آنها وقت زیادی به مسئله تفکیک

هموطنان عزیز:

یکی از اهداف انجمن پزشکی ایرانیان مقیم امریکا شعبه تگزاس، ارتقاء سطح اطلاعات عمومی، آموزش و کمکهای پزشکی به ایرانیان عزیز است. جامعه ایرانی همانند بسیاری از جوامع مهاجر در امریکا، دارای نیازهای خاص فرهنگی، اجتماعی و پزشکی است. پاسخ‌گویی به این نیازهای خاص است که باعث ایجاد گروه‌ها و انجمن‌های مختلف از جمله انجمن پزشکی و پیراپزشکی ایرانیان مقیم تگزاس شده است. در راستای ایفای این نقش، اعضای انجمن با همکاری ماهنامه عاشقانه تعهد نموده‌اند که هر ماه مطالعه در رابطه با مسائل مهم و شایع پزشکی، با متنی ساده، برای همه میهنان عزیز تهیه نمایند. از خوانندگان این مقالات خواهشمندیم که نظریات و سوالات خود را به آدرس انجمن IAMA P.O.Box 570233, Houston, TX 77257 بفرستید و یا از طریق تلفن ۲۴ ساعته، با شماره: ۰۷۷۳-۳۹۰۰-۲۸۱۰ انجمن با ما در میان بگذارید. نظریات شما مطمئناً به کیفیت این مقالات کمک بسیار خواهد کرد.

دکتر شاهین شیروزادی

رئیس انجمن پزشکی ایرانیان
مقیم امریکا؛ شعبه تگزاس
tx@iama.org

علاقه و توجه به تشخیص و طبقه‌بندی در روان‌پزشکی از ۱۹۷۰ به بعد از یک طرف، و اینکه جامعه روانپزشکان آمریکا اختلال چند شخصیتی را به عنوان یک اختلال ویماری مجزا به رسمیت شناخت، از طرف دیگر، با احتساب توجه زیاد به این نوع اختلال شد.

شخصیت و چند شخصیت اختصاص داده می‌شد.

چند مورد در این دوره ثبت شده است که کیفیت عالی این مطالعات را نشان می‌دهد از آن جمله، مورد روان‌شناسی بنام «اوژن ازم» که بیماری را به نام فیلداکس در مدت ۲۵ سال مورد مطالعه قرار داد و داستان او را در ۱۸۸۷ منتشر کرد. فیلداکس، پدر خود را هنگامی که شیرخواره بود از دست داد و دوران کودکی سختی را گذراند و از ۱۳ سالگی به بعد دارای یک شخصیت دوم شد. این شخصیت، بعد از این که او چند دقیقه‌ای در یک حالت بحرانی فرو می‌رفت، ظاهر می‌شد. شخصیت دوم یک شخصیت شاد و سرزنه‌بود که از بیماری‌هایی که فیلداکس به آن مبتلا بود، خبر نداشت و رنج نمی‌برد. ولی شخصیت اول از تمام داستان زندگی باخبر بود. بعضی اوقات هم یک شخصیت سوم که از حمله‌های نگرانی و توهمندی Hallucination رنج می‌برد، ظاهر می‌شد. در یک مورد، شخصیت اول با یک حاملگی ظاهر شد که نمی‌توانست آن را توجیه کند. شخصیت دوم ظاهر شد و مستولیت را به گردن گرفت. هر کدام از شخصیت‌ها خود را در حالت طبیعی، فیلداکس معرفی می‌کرد و دیگری را غیر طبیعی.

نزول توجه به چند شخصیتی از ۱۹۷۰ تا ۱۹۷۰:

در این ۵۰ سال، بیماری چند شخصیتی به عنوان یک موجودیت کلینیکی به رسمیت شناخته نمی‌شد. فقط چند مورد را می‌توان یافت که این عارضه مورد توجه قرار گرفته است. یک مورد این است که در اوایل ۱۹۲۰ این اختلال بصورت یک فیلم صامت در کنگره روانپزشکان امریکا نشان داده شد که در آن تغییر شخصیت با غش کردن صورت می‌گرفت. اختلاف شخصیت‌ها بصورت حساسیت نسبت به درد و جنس مخالف و شخصیت‌های کودکانه نشان داده می‌شد.

یک مورد دیگر، مورد ایو Eve بود که

اولین دفعه در سال ۱۹۴۵ گزارش شد و بعد

در سال ۱۹۵۷ داستانش در پر فروشترین

کتاب سال به نام The Three Faces of Eve منتشر شد و متعاقباً فیلم داغ و پروفروشی با

همین نام ساخته شد.

بیشتر هم وقت دانشمندان در این دوره

بجای دست یابی به معلومات جدید، صرف

این شد که ثابت کنند آیا اصولاً بیماری چند

شخصیتی وجود دارد یا این که یکی از حالات

سایر بیماری‌های روانی است. یکی دیگر از

علل کم توجهی به بیماری چند شخصیتی،

توجه زیاد به بیماری اسکیزوفرنی در این دوره

است. بوخلاف سال‌های ۱۹۱۲ تا ۱۹۲۰ که

تعداد زیادی بیماری چند شخصیتی گزارش

شد، در این دوره تعداد زیادی اسکیزوفرنی

گزارش می‌شد و احتمالاً در این سال‌ها

بسیاری از بیماران چند شخصیتی را با

بیماران اسکیزوفرنی اشتباه می‌گرفتند.

ضمیراً در همین سال‌ها انقلاب روان‌دارونی

با معرفی داروی جدیدی به نام Thorazine

است. بیماری به نام دوریس فیشر Doris Fisher، کودکی پر رنجی را گذرانده بود و توسط پردازش مورد آزار فیزیکی و جنسی قرار گرفته بود.

که در آن موقع افکار عمومی قویاً وجود چنین چیزی را رد می‌کرد. علاوه و توجه به تشخیص و طبقه‌بندی در روان پزشکی از ۱۹۷۰ به بعد از یک طرف، و اینکه جامعه روانپزشکان آمریکا اختلال چند شخصیتی را به عنوان یک اختلال و بیماری مجزا به رسمیت شناخت، از طرف دیگر، باعث جلب توجه زیاد به این نوع اختلال شد.

خصوصیت کلینیکی بیمار چند شخصیتی: در گزارش‌های قدیمی در مورد چند شخصیتی‌ها، اکثر نویسنده‌گان، در حالی که خود میهوش بودند، فقط به شرح وضع بیمار اکتفا کرده بودند. اکثر گزارش‌ها نشان می‌داد که در بیمار که معمولاً موثر بود، یک حالت سریع انتقالی اتفاق می‌افتد و بیمار تصویری از خود نشان می‌داد که کاملاً با تصویر و رفتار قبلی اش متفاوت بود. همینطور حساسیت به درد و شکایت‌های روان تنی این تغییر حالت با غشن کردن یا خواب‌های کوتاه مدت صورت می‌گرفت. معمولاً یک سرو فراموشی، شخصیت‌ها را از هم جدا می‌کرد البته بیشتر این خصوصیات کلینیکی تا اندازه زیادی هنوز هم معتبر است و در گزارش‌های اخیر هم تائید شده است.

توماس مایا Thomas Maya بیماری را که در سال ۱۸۳۱ تحت درمان قرار داده بود، در

سال ۱۹۴۵ به شرح زیر توصیف کرد «بنظر من رسد که وی متباوباً تغییر شخصیتی می‌دهد و در این تغییر شخصیت‌ها می‌شود گفت حالت عادی وی به یک حالت غیر عادی همراه با هیجان شدید، یا عادات کاملاً متفاوت از حالات عادی که معمولاً ساکت و گرفته است، تغییر می‌یابد. در حالت غیر عادی هنر سوزن دوزی او عالی است.

افزوده شد. دو مرتبه تحقیقات آزمایشگاهی شروع شد و بیماری چند شخصیتی موضوع مناسبی برای رساله دکترا گردید و در جامعه دانشگاهی مورد توجه قرار گرفت. کوشش‌های این دهه با انتشار ائین نامه رسمی جامعه روان پزشکی آمریکا یعنی DSM-3 در سال ۱۹۸۰ که بیماری چند شخصیتی را به رسمیت شناخت، به اوج رسید. عصر جدید با تحقیقات وسیع Allen Berger در سال ۱۹۷۰ شروع شد. سپس در دهه هفتاد ویلبر کارنلا Willbur Carnella و آرنولد Arnold Ludwig و لوڈویگ Sybil یکی از این موارد بود که در سال ۱۹۷۴ به عموم مردم و همچنین بهداشت روانی معرفی شد.

کتاب سه چهره Eve با این که مشهور شد ولی اطلاعات گمراه کننده ای به خواننده می‌داد. در صورتی که کتاب Sybil با شرح چگونگی درمان فراموشی‌ها، و آزار دیدن‌های زمان کودکی و مبارزه بین شخصیت‌ها، الگویی شد بروای مقایسه سایر بیماران با مورد Sybil و درمان آنها. درمان بلند مدت خانم دکتر Wilbur Carnella با استفاده از هیپنوتیزم و سایر روش‌های درمانی، سرمشقی برای درمان سایر بیماری‌های چند شخصیتی شد. لازم به ذکر است که گزارش‌های مربوط به Sybil که توسط ویلبر ارائه شد مورد قبول ژورنال پزشکی قرار نگرفت. دلیل آن هم این بود

و متعاقب آن داروهای neuroleptic شروع شد. با معرفی داروهای جدید، درمان‌ها بیشتر برآساس پزشکی و بیولوژیکی قرار گرفت و در حقیقت با استفاده از این داروها تعاس بین بیمار و درمانگر کم شد که ممکن است این امر نیز کمک کرده باشد به تشخیص کمتر بیماران چند شخصیتی که مستلزم درمان طولانی و برقراری رابطه بسیار نزدیک با بیمار می‌باشد. ظهور مجده چند شخصیتی به عنوان یک اختلال مجزا از سال ۱۹۷۰ تاکنون: در اثناء دهه ۱۹۷۰، زیر بنای جلب توجه و کسب معلومات جدید در مورد بیماری چند شخصیتی ویخته شد. پشتکار و کار سخت تعدادی از درمانگران بطور جداگانه و بعداً با همکاری بیشتر و پشتیبانی متقابل، چند شخصیتی را به عنوان یک اختلال کلینیکی، مجدداً معرفی کرد. معلومات فراموش شده از پیشگامان قدیمی مجدداً مورد توجه قرار گرفت و اطلاعات جدیدی به آن

شعور جداگانه یا هر دو باشد.» DSM-3 خصوصیات زیر را برای تشخیص چند شخصیتی لازم دانست:

الف: وجود دو شخصیت جداگانه یا بیشتر در داخل وجود شخص که هر کدام از آنها در یک موقع بخصوص غالب می باشند.

ب: در هر موقع، شخصیتی که غالباً است رفتار شخص را تعیین می کند.

پ: هر کدام از شخصیت ها بطور پیچیده و کامل نمونه های رفتاری واحد و رابطه اجتماعی خود را دارا هستند.

در سال ۱۹۸۷ انجمن پزشکی آمریکا در چاپ جدید و تجدید نظر یافته زیر آخرین خواص خود را حذف و خواباط زیر را جانشین کرد:

الف: وجود دو شخصیت یا بیشتر یا حالات شخصیتی در داخل انسان با الگوهای تفکری، احساسی، و ارتباطی مخصوص به خود

ب: هر کدام از این حالات شخصیتی در بعض اوقات، کنترل کامل رفتار شخص را به عهده می گیرد.

البته زمان نشان خواهد داد که این تعریف در عمل کارآئی دارد یا خیر..

افاده فاره بروای طرح پرسش ها و نظریات خود با پست الکترونیکی زیر تماس بگیرید:

farhangjamae@yahoo.com

روان شناس دیگری به نام Charles Stone در سال ۱۹۱۶ یک دو شخصیت را چنین شرح داد: «هر کدام از دو شخصیت، تداوم فکری خود را حمل می کند. شخصیت دوم، کاراکتر و حافظه خود را که با کاراکتر و حافظه شخصیت اول تفاوت دارد و قاطی نمی شود، دارد. وقتی یکی ظاهر می شود، دیگری غایب است. شخصیت اول نمی دارد

همینطور قبرت یادگیری و کارهای هوشی او خیلی بالاتر از قدرت و ارزی اش در حالت معمولی است. به هنگام صحبت کردن، زنده و با روح صحبت می کند، و اسم همکاران سابق خود را اشتباهی ذکر می کند.» نیم قرن بعد در سال ۱۸۹۳ روان شناسی به Osgood Mason در مورد بیمارش به نام آما که برای مدت ده سال تحت معالجه وی

چند شخصیتی یعنی وجود دو شخصیت یا بیشتر، یا حالات شخصیتی در داخل یک فرد با الگوهای تفکری، احساسی، و ارتباطی مخصوص به خود.

که شخصیت دوم چه می کند ولی شخصیت دوم ممکن است از آنچه شخصیت اول انجام می دهد آگاه باشد. شخصیت دوم در کاراکتر، ارزوهای، هدف ها و حتی در برنامه تحصیلی از اولی متفاوت است.

در سال ۱۹۷۳ Ludvig Heimann و همکارانش تعریفی برای چند شخصیتی کردند که تا موقع انتشار آنین نامه روان پزشکی DSM-3 هنوز مورد استفاده متخصصین بود: «حضور یک یا بیشتر شخصیت های ثانوی که هر کدام به درجات مختلفی دچار فراموشی یا عدم علاقه و توجه به دیگری می باشد. ظهور این شخصیت های متفاوت، ممکن است بر پایه آگاهی ثانوی یا بواسطه

بوده، چنین نوشته: «بجای شخصیت زنانه معمولی که تحصیلکرده، متفکر و با وقار و کاملاً خسته و با علامت بیماری مداوم درازمدت و درد کشیده است، شخصیتی بچه گانه، شاد، با روح، با معلومات کم لغوی که گرامر اهم درست بلد نبود و شاید با شخصیت یک سرخپوست، ظاهر می شد. در این شخصیت دوم، وی بسیار باهوش و زیرک و ناقلا، با رفتاری زنده، خوش طبع و درکی کاملاً صحیح و عالی و عجیبتر از همه عاری از درد بود می توانست با اشتها غذا بخورد و با قدرت و توانائی خوب بدنی بتنفس می رسید. در این حالت از معلومات شخصیت اول چیزی نمی دانست.»

PARTY D.J

دی جی پارتی پارتی تولد مراسمها جشنها

با داریوش ALL OCCASIONS: WEDDINGS, ANNIVERSARY, BIRTHDAYS, GRADUATIONS, SPECIAL OCCASIONS By Daryoush

281-850-7994

فرآوردهای بهداشتی و آرایشی

دکتر گلشاھی

در موستون

برای در یافت فرآوردهای Cosmetic Anti-Age

با من Olga Flores تماس بگیرید

10% Glycolic Acid Facial Cream • Moisturizing Cream
Skin Rejuvenation Cream

832-878-4984